

Bydgoszcz

w sieci bazowej TEN-T

RAPORT

Łukasz Religa / czerwiec 2019

Wstęp

Koncepcje budowy sieci transeuropejskiej narodziły się już w latach 90., ale za przełomową regulację należy uznać przyjęcie 11 grudnia 2013 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1315/2013. Zdefiniował on dwupoziomą strukturę sieci TEN-T w ramach której wyznaczono kompleksową sieć TEN-T oraz na jej podstawie wydzielono sieć bazową. Według pierwotnych założeń stan docelowy sieci bazowej powinien zostać do 2030 roku, natomiast kompleksowej do 2050 roku. W praktyce oznacza to, że na rozwój sieci bazowej przeznaczane są znacznie większe fundusze przez Unię Europejską, co można dostrzec chociażby przy realizacji perspektywy finansowej 2013-2020 Unii Europejskiej.

W rozporządzeniu 1315/2013 Bydgoszcz została wskazana jako węzeł sieci kompleksowej kolejowo-lotniczy. Przez Bydgoszcz przebiega też linia kolejowa sieci bazowej nr 131 oraz kompleksowej 201. Charakter drogi sieci kompleksowej ma mieć też droga ekspresowa S-5 i planowana w dalszej przyszłości droga ekspresowa S-10. Drogi wodne E-40 i E-70 nie zostały ujęte w sieci TEN-T.

Założono przeprowadzenie przed 2023 rokiem gruntownej oceny funkcjonowania sieci TEN-T oraz jej rewizję.

Konsultacje nad nowymi wytycznymi dla TEN-T

Komisja Europejska w ramach konsultacji nad przyszłością sieci TEN-T w okresie od 24 kwietnia 2019 do 17 lipca 2019 roku prowadzi konsultacje społeczne nad zmianą wytycznych dla sieci TEN-T. Adresowane są one m.in. Do organów krajowych państw członkowskich UE (rząd, ministerstwa), organów lokalnych (samorządy), a organizacji pozarządowych i grup interesu.

Więcej o konsultacjach - https://ec.europa.eu/info/law/better-regulation/initiatives/ares-2018-4706847/public-consultation_pl

Uwarunkowania TEN-T i RFC w Polsce

Przebieg sieci TEN-T w Polsce regulują załączniki do rozporządzenia 1315/2013.

Załącznik 6.2 (sieć kolejowa i terminale kolejowe)

6.2. Sieć kompleksowa: Linie kolejowe, porty i terminale kolejowo-drogowe
 Sieć bazowa: Linie kolejowe (towarowe), porty i terminale kolejowo-drogowe

BE BG CZ DK DE EE IE EL ES FR HR IT CY LV LT LU HU MT NL AT PL PT RO SI SK FI SE UK

Kompleksowe	Bazowe	Kompleksowe	Bazowe	Kompleksowe	Bazowe	Porty
Kolej konwencjonalna / Zakonfigowane	Kolej konwencjonalna / Do rozbudowy	Kolej długi dn. przelotowy / Zakonfigowane	Kolej długi dn. przelotowy / Planowane	Do rozbudowy jako kolej długi dn. przelotowy	Kolej długi dn. przelotowy / Planowane	Terminale kolejowo-drogowe
Kolej konwencjonalna / Planowane						

6.4 (drogi)

6.4. Sieci kompleksowa i baza: Drogi, porty, terminale kolejowo-drogowe i porty lotnicze

BE BG CZ DK DE EE IE EL ES FR HR IT CY LV LT LU HU MT NL AT PL PT RO SI SK FI SE UK

6

		Drogi / Zakazane			Porty			Porty lotnicze
		Drogi / Do rozbudowy			Terminale kolejowo-drogowe			
		Drogi / Planowane						

Dla sprawniejszej spedycji powołano również kluczowe dla Unii Europejskiej korytarze kolejowe (Rail Freight Corridor). Przez Polskę przebiegają obecnie dwa korytarze RFC5 Bałtyk – Adriatyk oraz RFC8 Morze Północne – Bałtyk. Ten drugi łączy porty nad Morzem Północnym z krajami bałtyckimi i przebiega przez Polskę w linii zachód-wschód i następnie o Warszawy na północ. Natomiast korytarz Bałtyk – Adriatyk łączy polskie porty morskie: Gdańsk, Gdynię, Szczecin i Świnoujście z portami nad Adriatykiem; Triest, Koper, Rawenna i Wenecja.

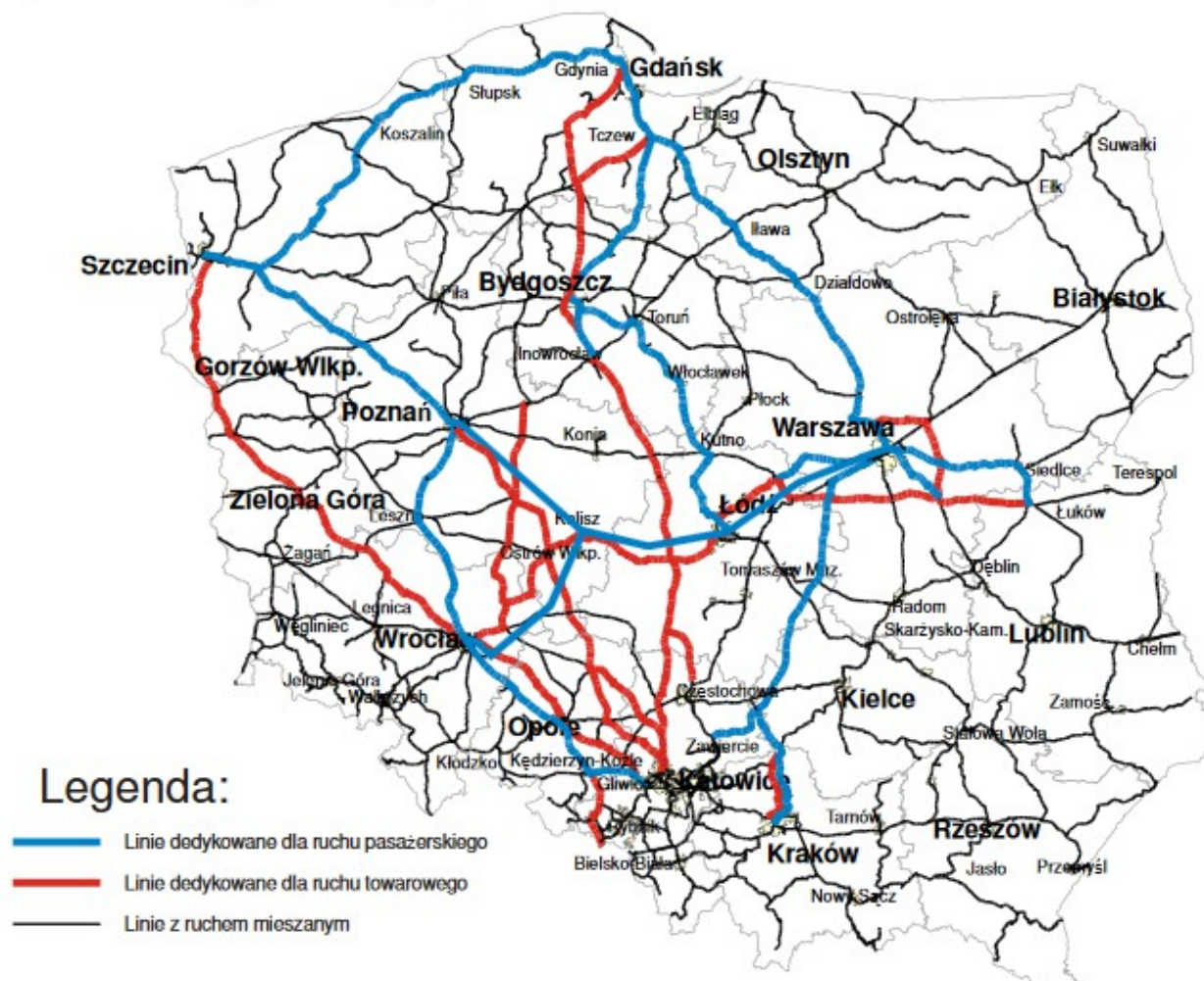

Critical issues

- **Six rail and two road cross-border sections** require particular attention with regard to their modernisation and upgrading to comply with all EU requirements
- **2 missing links** at the Alpine crossings in Austria (Semmering, Koralm)
- **National bottlenecks** (in particular railway network in PL and SI; road network in PL, CZ, SK)

Bydgoszcz leży w istotnym położeniu dla portów w Gdańsku i w Gdyni. Port w Gdyni skomunikowany jest głównie kolejowo poprzez linie kolejową nr 201 (biegnąca przez Trójmiasto linia nr 131 ma ograniczoną przepustowość oraz inwestycje w Gdańsku ograniczają możliwe gabaryty pociągów towarowych), natomiast port w Gdańsku od Tczewa liniami 131 lub (203 i 201). Zważywszy, że linie kolejowej nr 201 i 131 krzyżują się w okolicach Bydgoszczy, sprawia to, iż jest to potencjalny i naturalny węzeł do obsługi obu portów. Według krajowego Masterplanu dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku to linia kolejowa nr 201 ma wziąć na siebie główny ciężar obsługi portów trójmiejskich:

Rysunek 19. Mapa docelowej specjalizacji linii – rok 2030

Modernizacja linii kolejowej nr 18 na odcinku Bydgoszcz – Piła oraz 203 w kierunku Krzyża otworzyłaby wraz z linią kolejową nr 351 drogę do obsługi przez węzeł Bydgoszcz także portów w Szczecinie i w Świnoujściu.

Wnioski

W związku z powyższym za zasadne wydaje się wnioskowanie o następujące wytyczne dla sieci TEN-T po rewizji:

1. Uznanie Bydgoszczy za węzeł sieci bazowej kolejowo-drogowy
2. Uznanie linii kolejowej nr 201 za element sieci bazowej, z uwagi chociażby na znaczenie dla transportu towarowego, zapisane w krajowym Masterplanie dla transportu kolejowego w Polsce do 2030 roku.
3. Uznanie drogi wodnej E-40 za kompleksowy element sieci TEN-T – podobny postulat kieruje m.in. Stowarzyszenie Polskich Regionów Korytarza Bałtyk-Adriatyk oraz Rada Interesantów portu w Gdańsku.
4. Uznanie linii kolejowych: nr 18 na odcinku Bydgoszcz Wschodnia – Piła, 203 na odcinku Piła – Krzyż oraz 351 na odcinku Krzyż – Szczecin za element sieci kompleksowej TEN-T.

Zdefiniowane zadania dla rozwoju węzła Bydgoszcz

W toku prowadzonych już działań zdefiniowano następujące projekty dla rozwoju potencjału węzła towarowego Bydgoszcz:

1. Budowa przy udziale PKP SA terminalu kolejowego w Emilianowie.
2. W ramach projektu EMMA zdefiniowano potencjalne lokalizacje dla portu rzecznego nad Wisłą.
3. Budowa linii kolejowej z Trzcinca do Portu Lotniczego Bydgoszcz, a następnie Solca Kujawskiego.

Powyższe projekty realizowane są z różnym natężeniem. Wskazywane postulaty dla nowych wytycznych dla sieci TEN-T, w przypadku uwzględnienia mogą zwiększyć szanse na uzyskanie dofinansowania zewnętrznego dla tych projektów.